

Bijlage 3a

Beste **5.1.2e**,

Ik stuur je hierbij een stuk tekst uit een notitie die ik heb opgesteld voor de VNG. Gevraagd is door de VNG ter reageren op de artikelen over de sanering.

De reactie gaat vooral over het feit dat na de sanering op kosten van het Rijk niet alle woningen voldoen aan het wettelijk vereiste geluid in geluidgevoelige ruimten. Hierdoor blijft er een risico voor de provincies bij verhoging van de geluidproductieplafonds dat alsnog voldaan moet gaan worden aan het wettelijk vereiste geluid in geluidgevoelige ruimten.

Mogelijk dat ook morgen tijdens het overleg dit onderwerp aan de orde kan komen. Het zijn kosten die tijdens de uitvoering op het bordje liggen van de provincies. De artikelen over de sanering moeten mijn inziens worden aangepast zodat het financieel risico tijdens de uitvoering kleiner is.

5.1.2e

5.1.2e

SANERING WEGVERKEERSLAWAAL

Artikelen

In artikel 10a.2 (sanering geluid infrastructuur gemeente) is in lid 1 opgenomen dat een programma als bedoeld in artikel 22.18, eerste lid, van de wet geluidbeperkende maatregelen bevat die worden getroffen om het geluid op geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een gemeenteweg of een lokale spoorweg te beperken tot ten hoogste 70¹ dB Lden (artikel 14a.2, lid onder c) en 65² dB Lden (artikel 10a.1, lid 2).

In lid 2 is opgenomen dat als onvoldoende geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om de geluidbelasting van de weg of spoorweg op een geluidgevoelig gebouw te verlagen naar 70 of 65 dB Lden of lager, moet het college een besluit nemen of en zo ja, welke geluidwerende maatregelen worden getroffen.

Beschouwing van bovenstaand artikel

In artikel 10a.2³ lid 1 ontbreekt de verplichting dat na het treffen van bron- en overdrachtsmaatregelen tevens beoordeeld moet worden of voldaan wordt aan de grenswaarden in geluidgevoelige ruimten (tabel 3.50). Deze verplichting wordt pas opgelegd in lid 2 als de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw niet kan worden teruggebracht naar 70 dB Lden of 65 dB Lden⁴.

Dit is in tegenstelling tot de huidige werkwijze voor het saneren van woningen vanwege de geluidbelasting op die woningen vanwege stedelijk wegverkeer. Het toetsen van het geluid in geluidgevoelige ruimte na sanering is een hard toetsingskader. In de huidige wet- en regelgeving worden woningen, die op de lijst staan, gesaneerd als het geluid in geluidgevoelige ruimte hoger is dan 43 dB Lden. Na de sanering moet het geluid in de geluidgevoelige ruimten zijn teruggebracht tot 38 dB Lden.

Na sanering moet steekproefsgewijs met geluidmetingen aangetoond worden dat wordt voldaan aan deze eis van de binnenwaarde.

¹ De 70 dB Lden op de gevel van een geluidgevoelig gebouw is berekend met de BGE+ 1,5 dB.

² De 65 dB Lden op de gevel van een geluidgevoelig gebouw is berekend met de BGE+ 1,5 dB.

³ Artikel 10a.3 is identiek maar dan voor waterschappen. Artikel 10a.4 is vergelijkbaar voor gedeputeerde staten.

⁴ Beide waarden zijn berekend met BGE+ 1,5 dB.

Conclusie

Tijdens de uitvoering van de sanering onder de Omgevingswet wordt het college niet verplicht te toetsen aan de grenswaarde in geluidgevoelige ruimte (tabel 3.50). Vergeleken met de huidige wet- en regelgeving is dit een verslechtering.

Ook kan worden geconcludeerd dat de artikelen over de sanering niet stroken met de doelstellingen van de Omgevingswet.

Voorstel

Het voorstel is om de artikelen in afdeling 10a.1 overgangsrecht geluid, *§ 10a.1.1 overgangsrecht sanering geluid van infrastructuur gemeente, waterschap en provincie*, zodanig aan te passen dat het college, het dagelijks bestuur van het waterschap en gedeputeerde staten worden verplicht maatregelen te treffen als niet wordt voldaan aan de grenswaarden in geluidgevoelige ruimten (tabel 3.50).

Verzoek aan de leden van de werkgroep VNG

Vraag aan de leden van de werkgroep VNG is te reageren op het voorstel voor aanpassing van de paragraaf over de sanering.

Bijlage bij de notitie “Het beschermen, verbeteren en in stand houden van de leefomgeving in geluidgevoelige ruimte”

Sanering van Swung 1, Rijk

In de huidige saneringsopgave van het Rijk bij wegverkeerslawaaï, volgens de Wet milieubeheer, geldt een minimale geluidsbelasting op de gevel van 60 dB. Boven deze waarde op de gevel, dient onderzoek naar de geluidsbelasting in de woning plaats te vinden.

Bij een geluidsbelasting van 60 dB buiten op de gevel minus de geluidsbelasting in de woning van 41 dB, bedraagt de minimale vereiste gevelwering 19 dB. Voldoet het geluid in de geluidgevoelige ruimten niet aan de 41 dB Lden, dan moet de woning worden gesaneerd en de geluidbelasting in de geluidgevoelige ruimten worden teruggebracht naar 38 dB Lden.

Sanering volgens Abg (Omgevingswet) voor provincies en gemeenten

Artikelen 10a.2, 10a.3 en 10a.4

In artikel 10a.2 staat de sanering beschreven door het college van B&W als bevoegde gezag. Een gelijkkluidend artikel is 10a.3, maar dan voor het bestuur van het waterschap als bevoegde gezag. Een min of meer gelijkkluidend artikel voor het bevoegde gezag van de provincie is 10a.4.

Voorbeeld werking artikel 10a.2

Volgens lid 1 moeten het college van B&W een programma vaststellen met geluidbeperkende maatregelen (bron en overdrachtsmaatregelen) voor de geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting van meer dan 70 dB (nieuwe saneringsgevallen) of 65 dB (oude saneringsgevallen, deze stonden ook al bij de Wet geluidhinder op de saneringslijst).

Volgens lid 2, hoeft het college van B&W pas de geluidbelasting in de geluidgevoelige ruimten te onderzoeken, als de waarde op de gevel na sering hoger is dan de grenswaarde.

In dB's

Praktisch werkt dit artikel als volgt. Als na sanering voldaan wordt aan de 70 dB op de gevel is de sanering afgerond. Pas als de geluidbelasting hoger is dan 70 dB Lden na sanering, wordt getoetst aan de norm van 41 dB in geluidgevoelige ruimten. In dit artikel gaat de wetgever er van uit dat de gevelwering van geluidgevoelige gebouwen minimaal voldoet aan 29 dB ($70 - 41 = 29$ dB).

Overweging

Bij het Rijk wordt een minimale gevelwering van 19 dB aangehouden voor onderzoek naar de geluidbelasting in de woning. Omdat in het Bouwbesluit een minimale gevelwering van 20 dB wordt geëist, is de vereiste minimale gevelwering van 19 dB⁵ een realistische eis.

Bij gemeentelijke en waterschapswegen wordt in het Aanvullingsbesluit geluid een gevelwering van minimaal 29 dB aangehouden. Dit uitgangspunt is niet realistisch.

Een geluidwering van 29 dB is de ODMH bij bestaande woningen, die op de Eindmeldingslijst staan, nog niet tegengekomen. Als van het uitgangspunt wordt uitgegaan dat alle woningen die op de Eindmeldingslijst staan minimaal een gevelwering hebben van 29 dB Lden, zal na de sanering, uitgevoerd volgens de artikelen 10a.2 tot en met 10a.4, vele woningen niet voldoen aan de grenswaarden zoals opgenomen in artikel 3.50 van het Aanvullingsbesluit geluid.

⁵ In de gemeente Rotterdam is de gemiddelde gevelwering 18 dB.

Tabel 3.33: Grenswaarde geluid door een geluidbron op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsoort

Geluidbronsoorten	Grenswaarde
Rijkswegen Provinciale wegen	65 Lden
Gemeentewegen Waterschapswegen	70 Lden
Hoofdspoorwegen Lokale spoorwegen	70 Lden
Industrieterreinen	60 Lden
	60 Lden

§ 3.5.5 Besluit tot vaststelling van geluidwerende maatregelen

Artikel 3.49 (gevallen besluit over geluidwerende maatregelen)

1. De volgende bestuursorganen nemen in de volgende gevallen een besluit of, en zo ja welke geluidwerende maatregelen aan een gebouw worden getroffen:

a. het college van burgemeester en wethouders, als:

1°. naar aanleiding van zijn afweging, bedoeld in artikel 3.26, geen geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die de overschrijding van de basisgeluidemissie of de grenswaarde ongedaan maken;

2°. bij de vaststelling van een geluidproductieplafond door een bestuursorgaan van de gemeente toepassing is gegeven aan artikel 3.33, 3.34 of 3.35; of

3°. in een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit toepassing is gegeven aan artikel 5.78n, 5.78o of 5.78ae, tweede lid, en het geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw in het maatgevende jaar hoger is dan het geluid voorafgaand aan de toepassing;

b. het dagelijks bestuur van een waterschap, als naar aanleiding van zijn afweging, bedoeld in artikel 3.26, geen geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die de overschrijding van de basisgeluidemissie of de grenswaarde ongedaan maken;

c. gedeputeerde staten, als bij de vaststelling van een geluidproductieplafond door een bestuursorgaan van de provincie toepassing is gegeven aan artikel 3.33, 3.34 of 3.35; en

d. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, als bij de vaststelling van een geluidproductieplafond door een bestuursorgaan van het Rijk toepassing is gegeven aan artikel 3.33, 3.34 of 3.35.

2. In afwijking van het eerste lid, onder a, onder 3o, wordt het besluit als er sprake is van een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang genomen door het bevoegd gezag voor dat besluit of, als dat een andere minister is, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Artikel 3.50 (geluidwerende maatregelen)

1. Tot het treffen van geluidwerende maatregelen wordt besloten als het geluid in een geluidgevoelige ruimte hoger is dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.50.

Tabel 3.50: Grenswaarde in geluidgevoelige ruimten (binnenwaarde)

Gebouw in het geluidaandachtsgebied van rijkswegen of hoofdspoorwegen	Gebouw in het geluidaandachtsgebied van provinciale wegen, gemeentewegen, waterschapswegen, lokale spoorwegen of industrieterreinen	Binnenwaarde in Lden

geluidgevoelig gebouw dat door wijziging van de gebruiksfunctie geluidgevoelig is geworden of geluidgevoelig gebouw waarvoor de bouwvergunning is afgegeven voor 1 januari 1982 en dat ligt langs een weg die in gebruik is genomen voor 1 januari 1982 of langs een spoorweg die in gebruik is genomen voor 1 juli 1987	geluidgevoelig gebouw dat door wijziging van de gebruiksfunctie geluidgevoelig is geworden of geluidgevoelig gebouw waarvoor de bouwvergunning is afgegeven voor 1 januari 1982 waarvoor paragraaf 10a.1.1 (sanering) wordt of is uitgevoerd of woning als bedoeld in artikel 111b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet geluidhinder zoals dat luidde voor inwerkingtreding van dit besluit	41
ander geluidgevoelig gebouw		36

2. Geluidwerende maatregelen leiden tot een volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een geluidgevoelige ruimte die ten minste 3 dB groter is dan het verschil tussen het gezamenlijke geluid en de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.50.

3. Besloten kan worden geen geluidwerende maatregelen te treffen die voldoen aan het tweede lid als zwaarwegende bezwaren van bouwkundige aard bestaan tegen het treffen van die maatregelen, mits, als andere maatregelen mogelijk zijn om de geluidwering zoveel mogelijk te verbeteren, die andere maatregelen wel worden getroffen.

4. Besloten kan worden om geen geluidwerende maatregelen te treffen als:

- a. de eigenaar van het geluidgevoelige gebouw geen medewerking verleent aan het onderzoek naar het geluid in geluidgevoelige ruimten binnen zijn gebouw en naar de noodzakelijke geluidwerende maatregelen;
- b. de eigenaar geen medewerking verleent aan het treffen van geluidwerende maatregelen;
- c. het geluidgevoelige gebouw gebreken heeft die in de weg staan aan het treffen van de geluidwerende maatregelen en de eigenaar van het gebouw deze niet tijdig heeft hersteld;
- d. aannemelijk is dat het geluidgevoelige gebouw binnen vijf jaar wordt onteigend of gesloopt of binnen vijf jaar het omgevingsplan wordt gewijzigd zodat op die locatie geen geluidgevoelig gebouw meer is toegelaten; of
- e. het geluid afkomstig van een geluidbronsoort waarvoor toepassing is gegeven aan artikel 3.33, 3.34 of 3.35 ten minste 6 dB lager is dan het gezamenlijke geluid.

5. Een gebrek als bedoeld in het vierde lid, onder d, kan zijn:

- a. het niet voldoen aan de technische voorschriften van hoofdstuk 3 van het Besluit bouwwerken leefomgeving inzake bestaande bouw, voor zover het betreft geluidsgevoelige ruimten of de bereikbaarheid daarvan;
- b. ontbrekende of buiten werking gestelde geluidwerende voorzieningen die eerder van overheidswege zijn aangebracht; of
- c. een zodanige mate van achterstallig onderhoud dat deze redelijkerwijs in de weg staat aan het treffen van de maatregelen, bedoeld in het tweede en derde lid.

SANERING

AFDELING 10A.1 OVERGANGSRECHT GELUID

§ 10a.1.1 Overgangsrecht sanering geluid van infrastructuur gemeente, waterschap en provincie

Artikel 10a.1 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op geluidgevoelige gebouwen die zijn vermeld op de lijst, bedoeld in artikel 14a.2 van het Omgevingsbesluit.
2. Deze paragraaf is ook van toepassing op geluidgevoelige gebouwen die zijn vermeld in het programma, bedoeld in artikel 10a.2, 10a.3 respectievelijk 10a.4 als:
 - a. die geluidgevoelige gebouwen op grond van artikel 88 van de Wet geluidhinder, zoals dat luidde voor 1 januari 2007, of artikel 4.17 van het Besluit geluidhinder bij Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer tijdig zijn gemeld; en
 - b. het geluid van de provinciale weg, waterschapsweg, respectievelijk gemeenteweg of lokale spoorweg op die gebouwen minder dan 5 dB lager is dan het geluid, bedoeld in artikel 14a.2, tweede lid, van het Omgevingsbesluit.
3. Bij toepassing van het tweede lid is artikel 14a.2, derde lid, van het Omgevingsbesluit van overeenkomstige toepassing.
4. Artikel 3.22 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10a.2 (sanering geluid infrastructuur gemeente)

1. Een programma als bedoeld in artikel 22.18, eerste lid, van de wet bevat geluidbeperkende maatregelen die worden getroffen om het geluid op de onderstaande gebouwen, voor zover die liggen in het geluidaanachtsgebied van een gemeenteweg of een lokale spoorweg die niet op grond van artikel 2.13a, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet is aangewezen, te beperken tot ten hoogste:
 - a. 70 dB voor de in artikel 14a.2, tweede lid, onder c, van het Omgevingsbesluit bedoelde gebouwen; en
 - b. 65 dB voor de in artikel 10a.1, tweede lid, bedoelde gebouwen.
2. Als onvoldoende geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om te voldoen aan het eerste lid, neemt het college van burgemeester en wethouders een besluit of en zo ja, welke geluidwerende maatregelen worden getroffen. De artikelen 3.50 en 3.51 zijn van toepassing, waarbij bij de bepaling van het gezamenlijke geluid het geluid van de gemeenteweg of lokale spoorweg wordt verhoogd met 1,5 dB.

Artikel 10a.3 (sanering geluid infrastructuur waterschap)

1. Een programma als bedoeld in artikel 22.18, tweede lid, van de wet bevat geluidbeperkende maatregelen die worden getroffen om het geluid op de onderstaande gebouwen, voor zover die liggen in het geluidaanachtsgebied van een waterschapsweg, te beperken tot ten hoogste:
 - a. 70 dB voor de in artikel 14a.2, tweede lid, onder c, van het Omgevingsbesluit bedoelde gebouwen; en
 - b. 65 dB voor de in artikel 10a.1, tweede lid, bedoelde gebouwen.
2. Als er onvoldoende geluidbeperkende maatregelen in aanmerking komen om te voldoen aan het eerste lid, neemt het dagelijks bestuur van het waterschap een besluit als bedoeld in artikel 2.43 van de wet. De artikelen 3.50 en 3.51 zijn van toepassing, waarbij bij de bepaling van het gezamenlijke geluid het geluid van de waterschapsweg wordt verhoogd met 1,5 dB.

Artikel 10a.4 (sanering geluid infrastructuur provincie)

1. Een programma als bedoeld in artikel 22.18, derde lid, van de wet bevat geluidbeperkende maatregelen die worden getroffen om het geluid op de onderstaande gebouwen, voor zover die liggen in het geluidaanachtsgebied van een provinciale weg of een lokale spoorweg die op grond van artikel 2.13a, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet is aangewezen, te beperken tot ten hoogste:

- a. 70 dB voor de in artikel 14a.2, tweede lid, onder b, van het Omgevingsbesluit bedoelde gebouwen als het geluid afkomstig is van een provinciale weg die binnen de bebouwde kom ligt of van een lokale spoorweg;
 - b. 65 dB voor de in artikel 14a.2, tweede lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bedoelde gebouwen als het geluid afkomstig is van een buiten de bebouwde kom liggende provinciale weg;
 - c. 65 dB voor de in artikel 10a.1, tweede lid, bedoelde gebouwen als het geluid afkomstig is van een provinciale weg die binnen de bebouwde kom ligt of van een lokale spoorweg; en
 - d. 60 dB voor de in artikel 10a.1, tweede lid, bedoelde gebouwen als het geluid afkomstig is van een buiten de bebouwde kom liggende provinciale weg.
2. Als onvoldoende geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om te voldoen aan het eerste lid, nemen gedeputeerde staten een besluit als bedoeld in artikel 2.43 van de wet. De artikelen 3.50 en 3.51 zijn van toepassing.

Artikel 14a.2 (lijst met vanwege het geluid te saneren gebouwen)

1. Voor de toepassing van artikel 10a.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving stellen onderstaande bestuursorganen uiterlijk op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip een lijst samen van geluidgevoelige gebouwen:
 - a. het college van burgemeester en wethouders: voor gemeentewegen en voor lokale spoorwegen die niet bij omgevingsverordening zijn aangewezen;
 - b. het dagelijks bestuur van een waterschap: voor waterschapswegen; en
 - c. gedeputeerde staten: voor provinciale wegen en voor lokale spoorwegen die bij omgevingsverordening zijn aangewezen.
2. Op de lijst wordt vermeld een bij inwerkingtreding van de wet aanwezig geluidgevoelig gebouw dat ligt in het geluidaandachtsgebied van:
 - a. een provinciale weg die buiten de bebouwde kom ligt of een lokale spoorweg die bij omgevingsverordening is aangewezen, waarvan het geluid van provinciale wegen respectievelijk lokale spoorwegen, bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds zoals die zijn vastgesteld op grond van artikel XVI, eerste lid, van het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, hoger is dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.33 van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
 - b. een provinciale weg die ligt binnen de bebouwde kom waarvan het geluid van provinciale wegen, bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds zoals die zijn vastgesteld op grond van artikel XVI, eerste lid, van het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, meer dan 5 dB hoger is dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.33 van het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
 - c. een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg die niet bij omgevingsverordening is aangewezen, waarvan het geluid in het kalenderjaar 2021 hoger is dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.33 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
3. Op de lijst wordt niet vermeld een geluidgevoelig gebouw:
 - a. waarop met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering een hogere geluidbelasting dan de maximale waarde op grond van de Wet geluidhinder is toegestaan;
 - b. waarbij toepassing is gegeven aan artikel 83, vierde, vijfde, zesde of zevende lid, van de Wet geluidhinder, zoals deze artikelen luiden onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van dit besluit;
 - c. dat eerder op grond van de Wet geluidhinder of hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer vanwege het geluid op kosten van het Rijk is gesaneerd en is vermeld op een uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van dit besluit door Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat bekend te maken lijst.
4. De lijst bevat voor elk geluidgevoelig gebouw in ieder geval:
 - a. de in de Basisregistratie adressen en gebouwen opgenomen identificatienummers;
 - b. het in het tweede lid bedoelde geluid op het gebouw.